

ledna 1920, kterýž den žalovaná prohlásila, že zboží jinam prodala a tím od smlouvy ustoupila, jest spatřovati poskytnutí dodatečné lhůty po rozumu čl. 356 obch. zák. Tím odpadá také rozebírání otázky, zda prodloužením žalobkyně byla jí dána možnost spekulovati na stoupenutí cen zboží, k čemuž ostatně dlužno podotknouti, že bylo v moci žalované, aby případně takové spekulaci předešla včasným zakročením dle čl. 356 obch. zák. Poněvadž se tedy žalovaná nezachovala dle předpisu uvedeného článku obch. zák. neměla práva uzavřený obchod samovolně stornovati, a když žalobkyně jí dne 21. ledna 1920 kupní cenu zaplatila, byla povinna zakoupené zboží dodat.

Čís. 968.

Ve sporech, v nichž před konečným roztržením Těšínska rozhodoval v druhé stolici soudní dvůr Krakovský, jest, přiřknuto-li území, v němž sporná záležitost vzešla, Československé republice, třetí stolicí Čs. Nejvyšší soud.

Nelze požadovati náhrady podle § 1327 obč. zák., nepečoval-li usmrčený o osobu, jež se náhrady domáhá. Pouhá možnost, že by snad v budoucnu o ni pečoval, nestačí.

(Rozh. ze dne 8. března 1921, Rv II 326/20.)

Syn žalobce utrpěl smrtelný úraz v závodě žalovaného. Žalobu o placení důchodu procesní soud první stolice (krajský soud v Těšíně) zamítl. Apelační soud v Krakově rozsudek dne 1. června 1920 potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody

Jde tu o přezkoumání rozsudku apelačního soudu krakovského a tedy především o otázku, zdali rozhodoval právem v této věci. Tu dlužno vycházeti z rozhodnutí mezinárodní komise ze dne 12. února 1920, čís. 9, jež bylo Čsl. vládou uznáno a kteréž proto jest respektovati našim soudem. Rozhodnutí to v odstavci čtvrtém stanovilo, že pro právní záležitosti, vzešlé v území východně od demarkační čáry, jde odvolání k soudnímu dvoru krakovskému; o odvolání bylo rozhodnuto dne 1. června 1920, byl tedy vrchní zemský soud krakovský příslušným podle rozhodnutí mezinárodní komise. Rozhodnutím konference velvyslanců v Paříži ze dne 28. července 1920 byla však ena část východního Slezska, v níž sporná záležitost vzešla, přiřknuta definitivně republice Československé; touto státoprávní změnou zanikla jurisdikční pravomoc státu polského pro tuto věc, a, ježto nestalo se ještě právoplatné konečné rozhodnutí, nastoupil opět pořad stolic dle platných zákonných předpisů v území republiky Čsl. Ani soud procesní ani odvolací nevykonávaly v této právní záležitosti soudní pravomoc z výsostného justičního práva státu polského, nýbrž ze zvláštního jurisdikčního mandátu mezinárodní komise; konečnou úpravou hranic obou sousedních států mandát ten ne sice pro minulost, ovšem ale pro budoucnost uhasl, tuzemská soudní pravomoc

ohledně věcí, jež dle úpravy hranic jsou na dále zmístněny v tuzemsku, oživila, pokud jde o procesní období, spadající do času po úpravě hranic, a přechází proto soudní jurisdikce v třetí stoličce na čl. nejvyšší soud. Pro řízení odvolací platily ovšem předpisy civilního soudního řádu polského. Žalobce uplatňuje proti rozsudku soudu apelačního dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s., leč dovolání není opodstatněno. Nesprávné posouzení věci po stránce právní spatřuje žalobce v názoru soudů předchozích, že by otci zemřelého Jana M-a příslušel nárok na náhradu škody po rozumu § 1327 obč. zák. jen tehdy, kdyby byl Jan M. již v době, než poneštěstil, svého otce podporoval, že však otcův nárok na náhradu škody, jež prý mu synovou smrtí vzešla, není opodstatněn, jestliže tu byla pouze možnost, že syn snad v budoucnosti bude s to, otci svému nějakou podporu poskytovat. Než právní názor soudů předchozích srovnává se úplně se zákonem; soudy zjistily nejenom, že zemřelý Jan M. svého otce dosud nepodporoval, nýbrž že jest dokonce možnost vyloučena, že by byl vzhledem ku svému výdělku a k nynější drahotě svému otci nějak přispěl. Přihlížejíc k těmto zjištěním tvořícím základ soukromoprávních nároků, jež žalobce z úrazu Jana M-a odvozuje, nebylo třeba zkoumat, zda žalovaný vůbec aneb jak dalece úraz svého dělníka Jana M-a zavinil, aneb zda tu zašla nešťastná náhoda, a zdali žalobce upadl do nouze nezaviněně nebo tím, že v roce 1918 největší část svého majetku postoupil svému druhému synovi.

Čís. 969.

Třetí osoba, jíž ponecháno stanovití kupní cenu (§ 1056 obč. zák.), nemusí označena býti jménem; jen když o její totožnosti není pochybnosti. Lhůta k zaplacení není lhůtou k určení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 8. března 1921, Rv II 57/21.)

V kupní smlouvě bylo stanoveno, že »přísežný odhadce v H. (dle informace sepsané s oběma stranami »tusoudní« (v H.) odhadce) vypočte kupní cenu dle stavu cen pozemků dnem 1. listopadu 1920«. Soudní znalec v H. stanovil kupní cenu dne 26. listopadu 1920. Dne 10. listopadu 1920 zadal prodávatel žalobu na zrušení kupní smlouvy. Procesní soud první stoličce žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl. Důvody: Odvolání nelze upřítí oprávnění. Prvý soud zamítl žádost žalobní: 1. proto, že dospěl k názoru, že třetí osoba, která dle úmluvy stran měla stanovití kupní cenu, jest osobou »určitou« po rozumu § 1056 obč. zák., 2. proto, že lhůta ku stanovení kupní ceny byla smluvna a v čas podání žaloby ještě běžela, takže žalobkyně nebyla oprávněna odstoupiti. Ad 1. Podle obsahu smlouvy ze dne 15. března 1920 přenechaly strany stanovení ceny přísežnému znalci v H. a podle informace z téhož dne zesoudnímu přísežnému znalci. V tomto ujednání spatřuje první soud ustanovení třetí »určité« osoby dle § 1056 obč. zák.; avšak neprávem. § 1053 obč. zák., který obsahuje předpis o kupní smlouvě, činí podstatnou součástí kupní smlouvy určitou sumu peněz jako kupní cenu, takže ustanovení § 1056 obč. zák., který uvádí, za jakých okolností cena ještě se považuje za určitou, jest ustanovením do jisté míry výjimečným a musí